Выходить у Львовѣ що дня (кромѣ недѣль и гр. кат. святъ) о 5-ой годинѣ по полудни.

Адмінїстрація и Експедиція пôдъ ч. 8 улиця Чарнецкого.

Редакція пôдъ ч. 13 улиця Жулїньского.

Письма приймають ся лишь франкованï.

Рекламаціи неопечатанï вôльнï вôдъ порта. Рукописи не звертають ся.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додатокъ до „Ґазеты Львôвскои“.

Предплата у Львовѣ: въ Адмінїстрации „Ґазеты Львôвскои“ и въ ц. к. Староствахъ на провінціи

на цѣлый рôкъ 2 зр. 40 к.
на пôвъ року . 1 зр. 20 к.
на чверть року . . 60 к.
мѣсячно . . . . 20 к.
Поодиноке число 1 кр.

Зъ почтовою пересылкою:
на цѣлый рôкъ 5 зр. 40 к.
на пôвъ року 2 зр. 70 к.
на чверть року 1 зр. 35 к.
мѣсячно . . . . 45 к.
Поодиноке число 3 кр.

Ч. 101. Вторникъ 7 (19) Мая 1891. Рôкъ I.

Нашï домашнï справы.

V.

Коли пôдчасъ послѣдноп сесіи соймовои и по нѣй проявились въ нашôмъ поступованю иншï якъ доси, хочь не дуже то такъ и новï дороги, бо якъ звѣстно опертï на засадахъ, пôднесеныхъ рускими проводирами ще въ сороковыхъ рокахъ, то показалось нове, цѣкаве и дуже характеристичне для нашихъ вôдносинъ зъявище. Ото часть молодшихъ людей, особливо молодежи университетскои, въ краю и поза нимъ, станула противъ нового напряму и почала братати сь зъ москвофільствомъ. Дивно и сумно то зробило ся на души, коли було видѣти, якъ н. пр. вѣденьска „Сїч“ колишня двигателька новыхъ свобôдныхъ идей, идей ширшихъ, бо обнимаючихъ не лишь Русь галицку та буковиньску але и украиньску, стала ся братати якъ разъ зъ тыми, противъ котрыхъ была первѣстно заснована и вôдъ котрыхъ народъ рускій мала боронити тамъ, зъ вôдки выходили всѣ указы для нашого москвофільства. Зъявище се було такъ неприродне, такъ дивовижне и незгôдне хочь бы и зъ радикальными идеями, обгорнувшими часть молодежи нашои, що не могло не впасти кождому въ очи и не заставити єго призадуматись надъ нимъ. Причины до того братаня ся могли лишь такï бути: разъ горяча кровь молода, котра не дає богато розважати, а пре туды, куды єи порыває дана хвиля, вôдтакъ пасивна опозиція, до котрои мы всѣ вôдъ десяткôвъ лѣтъ такъ дуже навыкли и добра нагода до задемонстрованя, а наконець може ще и якась надѣя позыскати молодшихъ москвофілôвъ для идеи радикальнои. Але, якъ то кажуть: „не здуришь Панька тѣстомъ.“ Москвофили були и будуть завсѣгды противнï всякому литомому напрямови роско-народнои політики, чи то вôнъ буде такій якъ бувъ доси, чи той, на якій вступили Русины теперь, чи хочьбы на скрôзь радикальный. До демонстраціи, неґаціи, були москвофіли завсѣгды готовï, але идеѣ, хочь бы они и найкраснï були, не мають для нихъ безъ реальнои пôдмастки пѣякои вартости. Тожь союзъ радикалôвъ, котрï все таки, хочь въ теоріи, вôдкидають національне пытанє, въ практицѣ держать ся єго, бувъ хвилевый и якъ скоро спалахнувъ, такъ скоро притихъ. Бувъ то лишь хвилевый союзъ двохъ неґацій, теоретичнои и практичнои, для демонстраціи и для того позôставъ безъ всѣлякихъ дальшихъ наслѣдкôвъ та мабуть и дальше безъ нихъ позôстане, бо першï пробы тѣснѣйшого зближеня розбили ся, о скôлько знаємо, о опôръ москвофілôвъ, котрыхъ самыми идеями не такъ легко переконати. Було то все таки для нашихъ вôдносинъ дуже характеристичне зъявище, даюче намъ найлѣпшій доказъ, до якого запутаня и закаламученя доводить понятїє пасивна опозиція тамъ, де нема силы, щобы самою опозиціею можна щось здобути. У насъ люблять часто вказувати на примѣръ Чехôвъ, котрï опозиціею двигнулись напередъ, ало нѣхто не хоче якось звертати уваги на ту рôзницю, яка єсть пôдъ кождымъ взглядомъ мѣжь народомъ ческимъ, а рускимъ въ Галичинѣ.

На конець мусимо ще згадати хочь коротко про славянофільство и панславізмъ, котрï у насъ немало причинили ся та й ще причиняють ся до затемнюваня почутя національного. Єсть то рѣчь зовсѣмъ природна, що народы спорôдненï, народы одного и того самого племени, въ певныхъ хвиляхъ стають собѣ въ помочи и що можуть бôльше любити ся мѣжь собою, якъ зъ народами иншихъ племенъ; але щобы така конечнôсть вже завсѣгды зъ природы выплывала, то не конче, бо прецѣ такï самï вôдносины мусѣли бы проявлятись примѣромъ въ Европѣ и мѣжь народами романьского та ґерманьского племени, а однакожь якъ разъ у тыхъ народôвъ того не бачимо. Италіянцѣ якось нерадо лучать ся зъ Французами, до котрыхъ повинно бы ихъ потягати спорôднене крови, а бôльше хилять ся до Нѣмеччины, ба навѣть и Испанцѣ та Портуґальцѣ не дуже симпатизують зъ Французами. Колижь мѣжь народами славяньскими славянофільство грає такъ велику ролю, то походить се зъ того, що народы славяньскï зъ однои стороны розпали ся на занадто малï

Изъ свѣта ростинъ.

2. Скупленцѣ: арнїка полинъ и цикорія.

Хто зъ насъ не знає сонѣчника, кульбабы та румянку, або синого блавату, що росте въ житѣ, придорожника званого Петровымъ батогомъ и полину? Всѣ тï ростины знанï у насъ кождому, навѣть и малôй дитинѣ дуже добре, належать до однои великои родины ростинъ званыхъ „скупленцями“, котра якъ мало яка друга, дає намъ значне число ростинъ придатныхъ чи то на поживу, чи на лѣкъ або хочь бы лишь на то, щобы розвеселяти око чоловѣка красою свого цвѣту. У всѣхъ иншихъ ростинъ буває цвѣтъ розкиненый по галузкахъ и держить ся ихъ окремо а у сихъ скуплеѣсь вôнъ въ одну велику головку и вôдъ того всѣ того рода ростины звуть ся „скупленцями“. Всѣ цвѣтки тыхъ ростинъ суть якъ бы понатиканï на однôй спôльнôй подушечцѣ, на спôдку, котрый иногдѣ якъ н. пр. у сонѣчника, выглядає якъ спора широка тарѣлка, обложена зъ пôдъ споду зелеными листками. Якъ разъ теперь цвите вже богато тыхъ скупленцѣвъ, отъ хочь бы н. пр. кульбаба (Taraxacum officinale), котрою, коли она вôдцвите, такъ дуже люблять грати ся дѣти, здмухуючи зъ неи насѣнє зъ бѣлымъ пухомъ, котре вôдтакъ розлѣтає ся у воздусѣ. Возьмѣмъ таку одну головку кульбы, що теперь густо вкрыває жовтымъ цвѣтомъ нашï левады и сѣножатя або ровы та межѣ и приглянѣмось єй близше, то побачимо, що у неи всѣ цвѣточки сидять разомъ въ однôмъ зеленôмъ кошичку. Коли кульбаба вôдцвите, то листки того кошичка повôдгинають ся въ долину и подушечка зъ насѣнємъ выйде на верхъ. Кожде зеренце насѣня сидить тутъ якъ бы заткнене въ ту подушечку и має на вершку тоненькій дзьобикъ, котрый розходить ся въ волоски, котрï коли сухï розкладають ся якъ парасоля и творять на пеньку круглу пушисту головку, котра зъ подувомъ вѣтру розлѣтає ся а кожде зеренце лѣтає тогды у воздусѣ нѣбы якъ тотъ чоловѣкъ, що держить ся якоись величезнои парасолѣ.

Богато ростинъ изъ скупленцѣвъ мають въ собѣ бѣле молочко, котре зъ нихъ выплыває, коли ихъ розôрвати, або якесь инше твориво (матерію), що може бути придатна або на поживу, або на лѣкъ. Такъ н. пр. зерно сонѣчника має въ собѣ богато олѣю и длятого зъ него роблять добрый олѣй; корѣнє пôдбѣлу (Tussilago farfara) має въ собѣ гôрку матерію, котра помагає на кашель а свѣжій сокъ зъ него на золзы у коней. Корѣнє правдивого оману (Inula Helenium) пахне якъ камфора и уживаєсь на всѣлякï недуги легкихъ и т. д. Але певно жадна изъ ростинъ скупленцевыхъ не має въ лѣкарствѣ такого великого значѣня якъ арнїка и длятого хочемо тутъ о нѣй трохи поговорити.

Арнїка гôрска (Arnica montana) росте у насъ въ многихъ сторонахъ въ горахъ, отъ хочь бы примѣромъ и коло Скольного и незадовго вже буде цвисти, бо она цвите въ червню и липню. Въ декотрыхъ сторонахъ называють арнїку такожь ярникомъ або баранцемъ. Она має было по колѣно высоке а на нѣмъ не бôльше якъ двѣ або три великï жовтï головки цвѣтôвъ. Корѣнь єи, не великій и якъ бы прикушеный, має въ собѣ твориво, зване „арнїціномъ“ (рôдъ олѣю), котрый має сильный корѣнный и не конче милый запахъ, а вôдтакъ й трохи гарбнику. Задля того арнїціну и гарбнику помагає арнїка въ многихъ недугахъ особливо на потовченя, побитя, покалѣченя и тому то добре знати якъ той лѣкъ робить ся, а зробити може собѣ єго каждый въ тыхъ сторонахъ, де арнїка росте, хочь єго можна достати и въ каждôй аптицѣ пôдъ назвою „арнїковои тїнктуры.“

Тїнктуру зъ арнїки робить ся ось такимъ способомъ: На весну, якъ разъ въ ту пору, коли арнїка має вже цвисти, копає ся и бере ся то корѣнє, котре бодай такъ грубе якъ пыщикъ зъ гусячого пера. Обчистивши корѣнє зъ землѣ и сполокавши єго добре, сѣче ся єго дрôбненько и кидає ся до великои бутлѣ. На то наливаєсь вôдтакъ мôцнои и чистои (добре лютрованои, безъ фузлю) оковиты; при тôмъ треба на то уважати, щобы на одно дека корѣня припало десять дека оковиты. Бутлю затыкає ся вôдтакъ добре затычкою и ставить ся въ холоднє мѣсце, де нехододить свѣтло сонця, на 6 днѣвъ; вôдъ часу до часу треба бутлею добре потрясти. По шести дняхъ зливає ся оковиту, корѣнцѣ выкидає ся на чистый льняный платокъ и вытискає ся зъ нихъ зъ цѣлои силы оковиту, що єи въ себе натягнули, и выкидає ся, а оковиту ставить ся вôдтакъ

народы а зъ другои стороны, що тї народы ще за мало розвинули ся окремо оденъ вôдъ другого. Замало тутъ мѣсця, щобы вартôсть и значѣнє славянофильства показати на примѣрахъ зъ исторiи и культуры та зъ теперѣшного житя политичного, але кождый що слѣдить пильно за ходомъ розвою народôвъ славяньскихъ може самъ дуже легко прийти до того переконаня, що значѣнє єго и вартôсть можуть бути лишь хвилевû и проминаючû.

Инакше маєсь рѣчь зъ панславизмомъ, ширенымъ зъ давенъ давна зъ Россiи. Панславизмъ єсть чиста утопiя, выдумана на заморочене слабыхъ умôвъ, на затуманене малыхъ и слабо-розвитыхъ народôвъ славяньскихъ. Цѣлею панславизму було бы сполучити о скôлько дасть ся всѣхъ Славянъ въ одну велику державу, оденъ нарôдъ зъ однымъ языкомъ, одною вѣрою и т. д., та може ще и зъ однымъ мундуромъ. Єсть то рѣчь такъ не природна, що лишь дивувати ся потреба, що суть люде, котрû навѣть крѣпко вѣрять въ то, що такъ може бути и що колись такъ стане ся. Подôбного зъявища не видимо нѣгде въ природѣ. Все житє въ природѣ проявляєсь тымъ, що она вытворює змѣны, що дiференцiонує, а не скупляє кôлька роздѣленыхъ одиниць въ якусь высшу цѣлôсть. Прецѣ нѣгде и нѣколи ще не було въ природѣ случаю, щобы оденъ лѣсъ зрôсъ ся въ одно величезне дерево, але все такъ буває, що зъ одного дерева выростають другû окремо, чи то погонами, чи зъ насѣня. То само дѣє ся и зъ народами. Улюбленымъ томатомъ панславистôвъ, єсть завести якiйсь оденъ загально славяньскiй языкъ, хочь бы якiй славяньскiй воляпикъ, и они не дають ся навѣть збити зъ выбраной дороги такъ очевиднымъ доказомъ, що кождый языкъ, хочь бы и якъ высоко образованый, розпадаєсь все таки въ народѣ на поодинокû говоры, котрû часто дуже далеко вôдъ себе вôдбѣгають. Сею справою языковою зумѣли панславѣсты у насъ найбôльше затемнити и прибити почутє нацiональне и треба признати, що имъ то въ значнôй части удало ся. У насъ черезъ то сталось пытанє языкове одною зъ найбôльше оспорюваныхъ точокъ нашого житя суспôльного, и выкликало не лишь завзятû сварки, але и найбôльше причинилось до нашого внутрѣшного роздору.

Переглядъ полiтичный.

Посолъ до Рады державнои зъ меншои посѣлости зъ оломунецкого округа на Шлеску Кароль Любичь, носить ся зъ гадкою заснувати въ Радѣ державнôй клюбъ селяньскiй, котрый бы числивъ бодай 50 до 80 членôвъ.

Якъ вже звѣстно, вôдбуло ся въ пятницю торжественне вôдкрытє ческои выставы краєвои. Архiкн. Кароль Людвикъ, котрый єи въ имени Є. Вел. Цѣсаря вôдкрывавъ, оглядавъ єи разомъ зъ другими достойниками черезъ довшiй часъ. Выстава представляєсь величаво а мимо того декотрû нѣмецкû ґазеты не згадують про ню анѣ словомъ и замовчують навѣть про то, що Архiкнязь єи оглядавъ. Они очевидно хотять шкодити выставѣ бодай тымъ, щобы не давати про ню нѣякои звѣстки свѣтови. При сêй нагодѣ треба додати, що Нѣмцѣ не взяли участи въ торжествѣ вôдкрытя выставы и взагалѣ держать ся зъ далека вôдъ всѣхъ прагскихъ торжествъ.

Еп. Стросмаєръ выступивъ зновъ зъ маленькою манiфестацiєю политичною. Коли сербске товариство ученыхъ, прислало єму ґратуляцiйну телеґраму, вôдповѣвъ вôнъ єму такъ: Имена Сербъ и Хорватъ суть двома почестными назвами одного и того самого племени. Тû имена значать въ минувшости славу, въ теперѣшности братню любовь и згоду, въ будучности побѣду. Кождый правдивый Сербъ и Хорватъ, котрый клонить голову передъ своимъ Богомъ и клякає передъ престоломъ свого Бога, дѣлає рôвночасно въ користь и славу обохъ народôвъ, въ користь солидарности и згоды, бо оба знають добре, що разомъ становлять поруку краснои будучности для насъ всѣхъ. Въ тôмъ дусѣ поясняю собѣ и приймаю вашû бажаня и заявляю вамъ, що мы всѣ (Хорваты) любимо и поважаємо васъ якъ нашихъ братôвъ и що въ вашôй свободѣ, въ вашôмъ поступѣ и добробытѣ видимо Божу поруку нашои свободы, нашого поступу и добробыту.

Вѣсти про станъ здоровля россiйского наслѣдника престола суть заедно добрû и єго житю не грозить нѣяка небезпечность. Про причину атентату ходять все ще всѣлякû вѣсти а всѣ якось годять ся въ тôмъ, що царевичь мавъ нѣбы чимсь провинитись противъ японьскихъ звычаєвъ и тымъ выкликавъ фанатизмъ у приданого єму для безпечности полiцiянта.

Амбасадоръ ґр. Шуваловъ а заразомъ сербскiй мiнiстеръ фiнансôвъ Вуичь и полковникъ Джуричь выѣхали въ пятницю вечеромъ зъ Петербурга. Вуичь и Джуричь дôстали вôдъ царя высокû ордеры. Чорногорскiй мiнiстеръ Петровичь дôставъ ордеръ Александра Невского.

Въ Портуґалiи настала криза кабiнету але и скоро закôнчила ся. Давный кабiнетъ подавъ ся до дiмiсiи а наставъ новый пôдъ проводомъ Санъ Януарiя, зложеный зъ поступовцѣвъ и консерватистôвъ. Новый кабiнетъ уконституовавъ ся въ той способъ, що Януарiо обнявъ проводъ кабiнету, Мораесъ теку мiнiстерства войны, Каратуальо финансы а Маседо справы заграничнû. Провизоричну згоду зъ Анґлiєю въ справѣ африканьской, котрои речинецъ скôнчивъ ся 14 с. м. продовжено ще на оденъ мѣсяць.

Зъ грецкого урядового жерела надходять вѣсти, що на йоньскихъ островахъ, особливо на Корфу наставъ вже спокôй и що христiяне перестали робити пакости жидамъ. На трохъ улицяхъ въ Корфу поотвирали вже жиды крамы и розруховъ не було нѣякихъ. Єсть надѣя, що на островахъ настане незадовго повный спокôй. До державъ, котрû постановили интервенiовати въ справѣ розруховъ на сихъ островахъ, прилучилась и Австро-Угорщина. Жиды зъ Корфу прислали до Атинъ якiсь пôдбурюючû образы, завоженû зъ Австрiи, на котрыхъ представлено, якъ рабiнъ рѣже христiяньску дѣвчину.

Правительство болгарске по довшôмъ мовчаню дало ажъ теперь вôдповѣдь на россiйску ноту въ справѣ выдаленя якихсь россiйскихъ пôдданыхъ Грекова и Ляндтмана. Въ нотѣ сказано, що ихъ выдалено за пôдбуюванє народу противъ властей, и що въ виду тыхъ атентатôвъ, якъ убiйство Белчева, нѣхто тому не заперечить, що правительство болгарске має повне право такъ поступати; россiйскû пôдданû, котрû будуть вести ся спокôйно въ Болгарiи, не зазнають певно нѣякихъ пакостей.

Правительство болгарске постановило скликати сими днями на кôлькодневнû вправы всѣхъ резервiстôвъ болгарскихъ въ вѣцѣ вôдъ 30 до 37 лѣтъ.

на 24 годинъ, щобы пôдстоялась. Коли она пôдстоить ся и вся клейка матерiя въ нѣй осяде, тогды зливає ся чиста оковита и перецѣджує ся черезъ чистый платокъ або фiльтрує ся черезъ бiбулу и тiнктура зъ арнiки вже готова; она єсть червоно-брунатна, єи зливаєсь тогды въ чисту фляшку и затыкає ся добре. Щобы она добре держала ся, треба єи держати на сухôмъ и холоднôмъ мѣсци.

Тiнктура зъ арнiки помагає найбôльше чи то людемъ чи звѣрятамъ на потовченє деревомъ, камѣнємъ, молотомъ и т. д.; на окалѣченє ножемъ, сокирою; на проколенє, звыхненє, подвиганє, особливо въ першôй хвили, коли нема скорои помочи лѣкарскои. Длятого дуже добре єсть, щобы особливо по селахъ, кождый господарь, кождый священикъ, учитель, економъ и т. д. мавъ арнiку пôдъ рукою. Въ першôй хвили можна нею бодай не допустити до бôльшого нещастя. При слабыхъ потовченяхъ доста натирати арнiкою потовчене мѣсце два разы на день, а за кождый разъ бересь до того не бôльше якъ малу ложочку тiнктуры. При сильнѣйшихъ потовченяхъ, н. пр. на головѣ, треба волосе обстричи и кôлька разôвъ на день натирати нерозпущеною арнiкою. При потовченю, пôдбитю и покалѣченю делiкатныхъ частей тѣла, якъ н. пр. очей и т. д., треба арнiку розпустити; скалѣченû, притовченû пальцѣ, треба тримати въ розпущенôй арнiцѣ. На посѣданû и вôдмороженû руки, коли они ажъ розранились, бере ся на три части воды одну часть арнiки. Такъ само уживаєсь арнiка и у звѣрять, коли они потовкли ся, скалѣчили собѣ ногу, коли сѣдло коня нагнєте, або коли рогата худоба рôгъ собѣ зôбє, нога та клубы покалѣчить и т. д.

Однымъ зъ найцѣкавѣйшихъ побôчь арнiки скупленцѣвъ єсть полинъ (Artemisia absinthium) ростина у насъ загально звѣстна и ростуча звычайно при дорогахъ, межахъ, насыпахъ и взагалѣ на мѣсцяхъ, що повстали зъ якогось румовища, смѣтя и т. д. усыпаного людскою рукою. Длятого то догадують ся, що полинъ завезено первѣстно до Европы десь зъ теплѣйшихъ краѣвъ, хочь зъ другои стороны всѣлякû вѣрованя и забобоны, якû вяжуть ся зъ сею ростиною кажуть здогадувати ся, що она росла такъ зъ давенъ давна въ Европѣ, а лишь дуже гôркiй смакъ всѣхъ єи частей а особливо листя мусѣвъ звернути на себе увагу людей. Полинъ знали вже старû Греки и уживали єго до вина, котре робили такъ гôркимъ, що ледви що можна було єго пити. Полинъ має въ собѣ легко улѣтаючiй (етеричный) олѣй т. зв. „абсiнтинъ" а вôдъ него то має вôнъ свою гôркôсть. Полину уживають на лѣкъ особливо противъ недугъ жолудковыхъ и кишковыхъ и вôнъ єсть найважнѣйшою примѣшкою горѣвки, яку выробляють найбôльше въ Францiи т. зв. абсiнтъ, але такожь и у насъ пôдъ назвою полиновки. Досыть призбирати на весну молодого полину и налити єго мôцною горѣвкою та дати ѣй довго постояти а она тогды вытягне зъ него всю гôркôсть и набере красной ясно зеленои барвы и єсть готова до ужитку. Полинъ має ще и то до себе, що єго запаху не зносять деякû звѣрята а особливо комахи. Тому то часто кладуть єго въ постѣль, щобы прогнати зъ неи блохи. Худоба єго не тыкає, а коли корова припадкомъ спасе, то молоко єи стає тогды гôрке. Полинъ єсть головною складовою частей капель жолудковыхъ звѣстныхъ пôдъ именемъ „капель гофманьскихъ", уживаныхъ частею на болѣ жолудка а особливо въ часахъ, коли ширить ся холера. Полинъ садять въ декотрыхъ краяхъ по городахъ задля єго важности лѣкарскои а въ давныхъ часахъ велѣвъ вже цѣсарь Кароль великiй садити єго всюды по своихъ хуторахъ.

До полину належить такожь звѣстный у насъ чорнобыль, котрый въ забобонахъ грає велику ролю. Єго знали вже старû Єгиптяне, котрû присвячали єго богини Изисъ а єгипетскû священики при походахъ въ честь тои богинѣ оперѣзувались нимъ и несли єго въ рукахъ. Можебути, що той звычай перейшовъ зъ Єгипту и до Европы, бо и у насъ єсть ще звычай н. пр. на св. Ивана обтыкувати нимъ хаты и оперѣзувати ся. До полину належить наконець такъ зване цетварове насѣнє, котрого уживаєсь на лѣкъ противъ глистъ у дѣтей. Цетварове насѣнє походить первѣстно зъ перскои ростины, котра въ Персiи называєсь „джадваръ" и вôдъ неи то пôйшло слово цетваръ.

Зъ помѣжь всѣхъ скупленцѣвъ грає нинѣ найбôльшу ролю придорожникъ, котрый у насъ росте дико и котрый называють Петровымъ батогомъ або звычайно цикорiєю. Цвѣтъ єго синiй подôбный дрôбку до блавату, розкиненый въ головкахъ по довгихъ нѣбы батоги галузкахъ. Той придорожникъ задля єго кучерявого листя и задля єго гôркого кореня садять и у насъ н. пр. декуды на Подблю. Листє єго

Новинки.

— **Именованє.** Ц. к. Рада школьна краєва именувала тымчасового учителя молодшого, Людвика Зуба, въ Максимовичахъ, сталымъ молодшимъ управителемъ філіяльнои школы въ Максимовичахъ.

— **Конкурсъ.** Въ дрогобицкôмъ повѣтовôмъ судѣ опорожнена посада ведучою книги ґрунтовой. Кандидаты мають внести свои подання до президіи суду окружного въ Самборѣ найдальше до дня 31 мая с. р.

— **Маґістратъ мѣста Львова** оголошує конкурсъ на два приданя по 261 зр. 75 кр. зъ фундаціи дра Малиновского, призначенои для бѣдныхъ служниць. Убѣгаючй ся мають предложити доказы: що суть христіянками, що скôнчили 17 а не мають еще 39 лѣтъ, що служать у Львовѣ через 3 роки на однôмъ мѣсци, що суть незамужнй и ведуть ся безъ доганы.

— **Преосв. еп. Куиловскій** має выѣхати, якъ закувати, дня 24 с. м. на візитацію духовну въ стороны Комарна и Рудокъ.

— **Посвященє церкви.** Въ громадѣ Тучапы, филіи прихода Островъ въ перемыскôй епархіи вôдбуло ся дня 14 с. м. торжественне посвященє новои мурованои церкви. Величавый чинъ посвященя сповнивъ перемыскій епископъ-администраторъ, Преосв. Кумловскій въ асист. крил. оо. Подолиньского и Войтовича и при численно заступленôмъ клирѣ деканальнôмъ. Величавость торжества поднѣсъ хорошій спѣвъ хоральный пôдъ управою о. Копка зъ Перемышля. Преосвященного, крилошанъ и все духовеньство гостивъ у себе властитель Тучапъ, п. Едваръ Мицевскій, котрый дуже значно причинивъ ся до здвигненя сего дому Божого.

— **Иванъ Олександеръ ґр Фредро,** польскій писатель комедій а сынъ Олександра ґр. Фредра, званого батькомъ комедіи польскои, померъ въ Познаньщинѣ. Мощѣ его спровадять до родинного гробу въ Рудкахъ.

— **Складки на погорѣльцѣвъ** въ селѣ Рыковѣ и Жуличахъ розписало ц. к. Намѣстництво въ повѣтахъ: золочôвскôмъ, брôдскôмъ, каменецкôмъ, перемышляньскôмъ, тернопôльскôмъ и бережаньскôмъ, а такожь приало для нихъ 100 зр. запомоги.

— **Огонь въ Золотôмъ Потоцѣ,** про котрый мы вже доносили выбухнувъ въ монастыри Домініканôвъ и перекинувъ ся на будынокъ скарбовои сторожи, нотаріяту та сусѣдни будынки и знищивъ до 130 будынкôвъ. Нотарь Будницкій стративъ въ огни все своє майно, лишь акты выратовано. Нужда межи погорѣлцями велика. Пôсля телеґрамъ згорѣло 48 домôвъ мешкальныхъ крôмъ господарскихъ будынкôвъ. До 60 родинъ осталось безъ ѣхя и поживы.

— **Огнѣ** Въ селѣ Жуличахъ, повѣта золочôвско, згорѣло 33 господарствъ сельскихъ разомъ зъ худобою и збôжемъ, призначенымъ на насѣнє. Шкоду не асекуровану обчисляють на 6000 зр.

ѣдять замѣсть салаты особливо въ Франціи, де его называють „капуциньскою бородою". На зиму кладуть цикорію до пôвниць въ вогкій пѣсокъ и тутъ она пускає листє бѣле, уживанє на салату. Найважнѣйшій єсть однакожь корѣнь цикоріи, котрый має въ собѣ поприиншй части ростинний 11% инуліну и 22 процентъ цукру. Корѣнь цикоріи краютъ на кусьнѣ и палять, щобы ажь ставъ чорно брунатный а вôдтакъ мелють и уживають замѣсть кавы, хочь въ нѣмъ анѣ слѣду тыхъ частей и того смаку, що въ кавѣ. Въ многихъ краяхъ а навѣть вже и у насъ, єсть богато фабрикъ, котрй выробляють каву зъ цикоріи або т. зв. „цикорію" и въ тôй цѣли засаджують цѣлй ланы цикорією, та мають машины до ей паленя и меленя. Готову цикорію пакують въ пачки, коробки и т. д. та продають. Але бо якъ замѣсть кавы, стали фабрикувати цикорію, такъ вже нинѣ трудно дстати и правдивои цикоріи, замѣсть неи продають дуже часто кору дубову, глину, океръ и торфъ; все то примѣшують до правдивои цикоріи, а суть люде, котрй и то купують та варять, щобы хочь показати, що ось то и они пють якъ паны каву. Цикорія уживана на салату, єсть трохи вôдмѣнна вôдъ звычайнои и зве ся ендівією.

К.

— **Промоція.** Степень доктора всѣхъ наукъ лѣкарскихъ одержали въ университетѣ краковскôмъ пп. Вікторъ Борисевичъ, родомъ зъ Буска, Ґуставъ Малиновскій зъ Надвôрны, и Зено Пельчаръ зъ Крешовиць коло Кракова.

— **Фабрика електрики** повстане мабуть незадовго у Львовѣ и мѣсто наше буде освѣтлюватись електрикою, бо вже приѣхавъ якійсь аґентъ и веде переговоры зъ склепами и институціями, що доси до освѣтлюваня потребували богато ґазу.

— **Засудъ войсковый.** Въ Черновцяхъ оголошено сими днями вырокъ войскового суду ґарнізонового въ справѣ на улана Аронеца, зъ вôддѣлу уланôвъ обороны краєвои стоячихъ въ Коломыи, котрый дня 2 лютого с. р. застрѣливъ скритоубійчо вахмайстра Войтѣха Заяця, за то, що той любовницю Аронеца зô стайнѣ войсковои нагнавъ и вôддавъ поліціи, а его самого призначивъ до рапорту. Аронеца засуджено на кару смерти черезъ повѣшенє, рôвночасно однакъ помилувано на 20 лѣтъ тяжкои и обостренои вязницѣ.

— **Землетрясенє** дало ся оногды почути въ Кронштадтѣ а при тôмъ пôднимала ся и спадала земля, що тревяло около 10 секундъ.

— **Пожежа лѣсôвъ.** Зъ Пенсильваніи въ пôвнôчнôй Америцѣ доносять, що на просторѣ кôлька десяти миль горять непроходимй пралѣсы. Поѣздъ зелѣзничій, высланый зъ людьми до угашенє огню, вывернувъ ся и згорѣвъ, причôмъ погибло въ огни вôсѣмдесять робôтникôвъ. Въ Мічіґено знищивъ огонь 130 анґлійскихъ миль (35 нашихъ) лѣса и кôлька мѣстъ. Дымъ покривъ цѣлу околицю темною хмарою, а люде утѣкають цѣлыми громадами.

— **Въ Корничи коло Коломыи** ударивъ дня 14 с. м. въ саме полудне грôмъ въ церковь и розбивъ середну копулу. Громовина передерла ся до середины, обпалила образы и рамы въ коностасѣ та зсунувши ся стовпами вôдъ храмовыхъ намѣстныхъ образôвъ въ долину, розôрвала діяконьски дверѣ. Шибы зъ виконъ и кришталы зъ висячого свѣчника поспадали, но поломѣни не було Саме тодѣ бувъ у церквѣ старшій братъ; вôнъ увойшовъ пôдмѣтати порохи, и на колѣнахъ говоривъ молитвы передъ образомъ Спасителя на вôддаленю не цѣлого метра вôдъ спаленого мѣсця, но на щастє не стало ся ему нѣчого

— **Переходъ жидôвъ на христіянство.** Въ Россіи, особливожь въ Кієвѣ, — якъ доносить „Кієвлянинъ" — починають жиды переходити на христіянство. Доси мало приняти христіянство въ Россіи больше якъ 50.000 жидôвъ, очевидно не зъ пересвѣдченя або любови до тои вѣры, а просто тому, що правительство россійске взяло ся жидôвъ проганяти зъ Кієва, Москвы та московскои ґуберніи и зъ другихъ мѣстъ. На православіє переходять они не дуже радо, а выбирають охотнѣйше лютеранізмъ, толерованый въ россійской державѣ. Бувають случаѣ, що прогнаный зъ Кієва жидъ вертає ся по якôмсь часѣ вже яко рôвноуправненый горожанинъ, принявши православіє або лютераньство. Якъ легко беруть они тую справу, показує отсей примѣръ. Недавно приѣхавъ до Кієва жидъ зъ Сибѣру за интересами. У него явивъ ся поліційный урядникъ и заявивъ, щобы, яко немаючій права проживати въ Кієвѣ, зараз выѣхавъ зъ мѣста На другій день прийшовъ той самъ жидъ до уряду поліційного зъ заявленіємъ, що вже приготовляє ся до св. хрещеня, а въ кôлька днѣвъ предложивъ уже и свѣдоцтво свого выхрещеня. Що жиды переходять радше на лютераньство, якъ на православіє, легко зрозумѣти: православныхъ священикôвъ всюды повно. Жиды мусѣли бы сповняти точнѣйше всякй повинности христіяньскй, а що найважнѣйше — платити больший престаціи.

Господарство, промыслъ и торговля.

Станъ засѣвôвъ въ Австріи. Міністерсто рôльництва подає таке справозданє про станъ засѣвôвъ въ Австріи ажь по день 10 мая: Студѣнь зъ весны була на засѣвы, котрй зъ зимы вийшли вже лихй, дуже шкôдлива; богато засѣвôвъ вже не поправило ся и значный процентъ засѣвôвъ треба було переорати. Навѣть и тй засѣвы, що остались, особливо жито, зрѣдли дуже и показують богато плѣшѣвъ. Въ послѣдныхъ 10 до 14 днѣвъ засѣвы значно поправили ся, лишь въ многихъ краяхъ показувались великй буряны. Жито въ пôвнôчныхъ сторонахъ пôдхопило ся вже значно въ гору а въ середныхъ краяхъ вже сыпле ся. Пшениця загально лѣпша якъ жито. Рѣпакъ въ многихъ сторонахъ треба було переорати, але въ долѣшнôй Австріи, на Шлеску и въ Галичинѣ вôнъ трохи поправивъ ся, Засѣвы ярого збôжа покôнчено въ многихъ краяхъ ажь при кôнци цвѣтня, але теперь при теплôй погодѣ закôнчено вже сѣйбу навѣть въ гôрскихъ сторонахъ. Ярй засѣвы майже вже всюды добре пôдхопили ся попускали широке корѣнє та суть бивнй. Бульбу и кукурузу ще садять. Виноградъ, показуєсь теперь при пôдрѣзуваню, вымерзъ бôльше, якъ того загально сподѣвали ся и почавъ ледви теперь пускати папоны. Садовина показує загально добре; въ сторонахъ, де вôдцвила, показуєсь богато зародкôвъ на овочѣ. — На Угорщинѣ, єсть станъ урожаѣвъ значно гôршій якъ въ Австріи, бо тамъ въ послѣдныхъ часахъ ажь до 15 мая ще и посуха пошкодила. Пшениця єсть загально середна, рѣдка, а въ послѣдныхъ дняхъ и пожовкла; жито єсть загально слабо-середне а навѣть и зле, кинулась на нѣмъ такожь и муха; осѣнный ячмѣнь єсть де неде добрый, але загально слабый и малый та зъ хоптою. Овесъ ще найлѣпшій, але вже и на него зачинають жалувати ся. Рѣпакъ вже цвите, але присѣла его муха и буде здаєсь слабый выдатокъ зъ него. Бураки мушка зъѣла. Тютюнъ и овочѣ досыть добрй.

Торгъ збôжемъ.

18 мая	Львôвъ	Тернопôль	Подволочиска	Ярославъ
Пшениця	9 25 10 50	8 50 10·—	8.15 10.10	9.25 10.50
Жито	6.80 —7.50	6.65—7.10	6.60—7.25	7.——7.60
Ячмѣнь	5.75—6.60	5.25—7.—	5.50—6.30	5.75—7.25
Овесъ	7.25—8.—	7.——7.50	6.85—7.50	7.50—8.25
Горохъ	—.——.—	6.— 10.—	6.— 10.50	6.30—9.75
Выка	—.——.—	—.——.—	—.——.—	—.——.—
Рѣпакъ	12 5013 50	12.5013 25	12.2513 30	13.—14.—
Хмель	—.——.—	—.——.—	—.——.—	—.——.—
Конюшина чер.	42.—52.—	41.—48.—	41.—47.—	42.—52.—
Конюшина бѣла	—.——.—	—.——.—	—.——.—	—.——.—
Оковита	15.—15 50	—.——.—	—.——.—	—.——.—

Все за 100 кильо netto безъ мѣшка.

Хмель ôдъ —·— до —·— за 56 кильо.

Оковита готова за 10.000 літр. пр. loco Львôвъ ôдъ 15·— до 15·50 зл.

Вôдвѣчательный редакторъ: Адамъ Крехоєецій.

„THE EQUITABLE"

найбôльше

Товариство убезпечень дожизненныхъ свѣта

въ Ню-Йорку, 120 Броадвай

ГЕНЕРАЛЬНА РЕПРЕЗЕНТАЦІЯ для АВСТРО-УГОРЪ

Вѣдень, Elisabethstrasse 10.

Капиталъ зъ кôнцемъ року 1890	зр.	289,109.361
Убезпечене „ „ „	„	1,801,656.182
Новй въ р. 1890 заключенй убезпеченя . .	„	509,565.267
Позôсталôсть зыскôвъ зъ кôнцемъ року 1890	„	59,351.118

Взрôстъ той завдячуе „Equitable" найбôльше системови Тонтины (згромаджуваня зыскôвъ черезъ 10, 15 або 20 лѣтъ), котру объяснить наступуючій прикладъ: Поліца Ч. 66.548, вѣкъ 36 лѣтъ, на 10.000 зр., зъ преміею дожизненною — убезпеченый заплатить премій черезъ 20 лѣтъ: 5.460 зр. — Теперь мае право взяти 7.213 зр. — вôдбирае проте капиталъ зъ процентами и бувъ черезъ 20 лѣтъ даромъ на 10.000 зр. убезпеченый, або бере удѣлъ въ зыску 4.154 зр. и платить дальше премію, звернено ему проте 76% уплаченыхъ премій, або отримае поліцу на 13.380 зр. на котру вже ниякои премій платити не потребуе.

Товариство „Equitable" есть въ Австріи декретомъ зъ дня 11 жовтня 1882 ч. 6499 концессіоноване, пôдлягае тутейшимъ судамъ и есть зобовязане злишки вôдъ тутейшихъ убезпечень умѣщати въ Австріи, надто посѣдае у Вѣдни (Stock im Eisenplatze) палату вартости 2 міліонôвъ, стоить проте що найменше на рôвни пôдъ взглядомъ убезпеченя зъ найлѣпшими въ Монархіи, а пôдъ взглядомъ користи — о много ихъ превысшае.

Генеральна Агенція

„EQUITABLE"

для Галичины и Буковины у Львовѣ.

улиця Валова ч. 23

пôдъ управленемъ **И. Пienеса**.

Оголошеня до *Народнои Часописи* принимае **Контора Льеопольда Литыньского**, *Львôвъ, Валова, 14.*

Зъ друкарнѣ В. Лозиньского, пôдъ зарядомъ В. И. Вебера.